Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w 2019 r.

Od dnia 1 stycznia 2012 roku obowiązuje ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. 2019 poz. 1111). Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu został wyznaczony jako podmiot wykonujący zadania z zakresu tej ustawy. Zobowiązuje ona gminy do realizacji szeregu zadań m.in.:

A. Współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej:

1) 10% - w pierwszym roku pobytu,
2) 30% - w drugim roku pobytu,
3) 50% - w kolejnych latach.

Na dzień 1 stycznia 2019 roku pomocą w formie pieczy zastępczej objętych było 28 dzieci z 17 rodzin, w tym 11 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i 17 dzieci w rodzinach zastępczych. W przeciągu roku postanowieniami sądu pieczą zastępczą objęto 7 nowych dzieci z 5 rodzin, 2 dzieci zostało umieszczonych w placówce opiekuńczo- wychowawczej, a 5 w rodzinach zastępczych. W ciągu roku 6 dzieci opuściło pieczę zastępczą i powróciło do rodzin biologicznych –

5 z placówek opiekuńczo-wychowawczych, 1 z rodziny zastępczej.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku w pieczy zastępczej przebywa 29 dzieci z 19 rodzin, w tym 8 dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych i 21 dzieci w rodzinach zastępczych.

Na podstawie zawartych z powiatem cieszyńskim porozumień określających zasady współfinansowania pobytu dzieci z terenu naszej gminy w pieczy zastępczej, Miasto Ustroń w 2019 roku poniosło koszty w wysokości 342.587 zł.

B. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności.

Zgodnie z art. 8 w/w ustawy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych należy zapewnić wsparcie i pomoc. Pomoc udzielana jest w formie:

1) pracy z rodziną – prowadzonej przez pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny
2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka – organizowanej przez placówki wsparcia dziennego i rodziny wspierające.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał na asystenta rodziny. Pełni on rolę profilaktyczną w systemie wspierania rodziny poprzez całościowe wspieranie rodzin zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Kierowany jest do pracy z rodzinami, w których sytuacja dziecka wymagała wsparcia zewnętrznego.

Pomocą asystenta w roku 2019 objętych było 17 rodzin, z czego 7 rodzin kontynuowało współpracę z lat poprzednich, 8 nowych rodzin, zostało zobowiązanych do pracy z asystentem rodziny postanowieniem sądu, a 2 rodziny zobowiązane do pracy z asystentem decyzją kierownika MOPS. W 2019 roku z 1 rodziną, postanowieniem sądu zaprzestano współpracy.

Na terenie Miasta Ustroń działa jedna placówka wsparcia dziennego prowadzona przez organizacje pozarządową, którą jest Ośrodek Pracy z Dziećmi i Młodzieżą "Można inaczej"- prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie "Można Inaczej".

Ośrodek świadczy swoim podopiecznym usługi w zakresie pracy socjoterapeutycznej, pomocy w nauce szkolnej, organizacji zajęć profilaktyczno – rozwojowych, takich jak: zajęcia kulinarne, plastyczne, muzyczne, taneczne, sportowe, informatyczne oraz terapii zajęciowej. Specjaliści zatrudnieni w placówce prowadzą także poradnictwo dla rodziców dotyczących wychowania i kształcenia dzieci i młodzieży. Przy Stowarzyszeniu działa Centrum Wolontariatu, z którym współpracują młodzi wolontariusze pomagając dzieciom w nauce oraz wspomagając organizację imprez wewnętrznych i zewnętrznych na rzecz placówki. Z pomocy ośrodka w 2019 roku korzystało przeciętnie 30 dzieci miesięcznie. Ośrodek kieruje również oddziałami i klubikami we wszystkich dzielnicach Miasta Ustroń, w których prowadzi działania profilaktyczne zapobiegające różnym formom niedostosowania.

Miasto posiada również placówkę prowadzącą zajęcia pozalekcyjne, którą jest Świetlica dla Dzieci i Młodzieży prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Rodzin „Ponad Granicami”. Na świetlicy organizowane są zajęcia w dziedzinach edukacji i wychowania, kultury i sztuki, sportu i turystyki i innych przedsięwzięć rozwijających i kształtujących uznane społecznie wartości chrześcijańskie wśród dzieci i młodzieży.

Obie placówki realizują zadania zlecone przez gminę w ramach corocznego konkursu ofert.

C. Opracowywanie i realizacja gminnych programów wspierania rodziny Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w 2019 roku.

Z zadań zawartych w art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wynika obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Ustroń na lata 2019 – 2021 został uchwalony przez Radę Miasta Ustroń dnia 31 stycznia 2019 r. (Uchwała nr III/42/2019).

Jako główny cel ustalono w nim tworzenie warunków umożliwiających realizowanie spójnego systemu na rzecz wzmacniania rodziny i opieki nad dzieckiem i rodziną. Założone w programie cele realizowane były przez szereg działań:

1. **Promowanie wartości rodziny i wzmacnianie jej potencjału rozwojowego i funkcji opiekuńczo-wychowawczej**

1.1.wspieranie lokalnych inicjatyw na rzecz rodzinnych spotkań szczególnie bezalkoholowych oraz umacniania więzi rodzinnych odbywało się przez udział całych rodzin w różnorakich koncertach np. z okazji Dnia Matki i Dnia Ojca oraz Dnia Babci i Dziadka, Jasełkach, zabawach i zawodach sportowych, piknikach, rajdach rowerowych, kuligach, biegach na orientację, bezpłatnych wycieczkach pieszych i rowerowych z przewodnikiem, zajęciach sportowo-rekreacyjnych i szeregu innych imprez integrujących rodziny.

1.2 Wspieranie wychowawczej roli placówek oświatowych, opiekuńczych, organizacji, kościołów i innych podmiotów realizowane przez organizacje pozarządowe i stowarzyszenia działania w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dzieci niepełnosprawnych, prowadzenie rehabilitacji i edukacji dzieci oraz zajęć dla dorosłych osób niepełnosprawnych przez Towarzystwo Opieki nad Niepełnosprawnymi, oswajanie z niepełnosprawnością przez organizację spotkań w ramach Dnia Autyzmu, pikniki charytatywne, spotkania, szkolenia, pogadanki dla dzieci i młodzieży nt.: grooming, zbyt wczesnej inicjacji seksualnej, cyberprzemocy, zagrożeń w internecie, używek, narkotyków, dopalaczy i e-papierosów, zdrowych nawyków żywieniowych, metod samoobrony oraz pokazy ratownictwa medycznego. Organizowane były konkursy, gry, spotkania autorskie, których celem było promowanie czytelnictwa. Uroczyste obchody świąt narodowych, przyczyniają się do kształtowania postaw patriotycznych.

1.3 Umacnianie więzi rodzinnych poprzez wymianę doświadczeń międzypokoleniowych przez wspólne przygotowania do Świąt, rodzinne spotkania świąteczne, koncerty kolęd, jarmarki, kiermasze świąteczne, wielopokoleniowe spotkania z rękodziełem. Nauka szacunku dla osób starszych przez organizację Międzynarodowego Dnia Osób Starszych oraz odwiedziny wraz z występami dzieci dla podopiecznych MDSS w Ustroniu. Promowanie lokalnej kultury i tradycji przez cykliczną imprezę „Gdzie biją źródła".

2. Rozwijanie form pomocy rodzinie w środowisku

2.1 zapewnienie miejsc w placówkach oświatowych możliwość umieszczenia dzieci w żłobku i oddziałach przedszkolnych na terenie miasta Ustroń.

2.2 dożywianie finansowanie przez MOPS posiłków dla dzieci organizowanych w szkołach i przedszkolach, wypłata przez MOPS zasiłków celowych i świadczeń pieniężnych na zakup żywności, całoroczne dożywianie potrzebujących organizowane przez Fundację św. Antoniego. MOPS z Fundacją św. Antoniego realizuje program przekazywania bezpłatnej żywności dla rodzin o dochodach nie przekraczających 200% kryterium dochodowego.

2.3 maksymalne wykorzystanie programów rządowych i pomocy materialnej o charakterze socjalnym - wypłaty stypendium socjalnego dla uczniów, których rodzice posiadają niskie dochody,

organizacja kolonii dla dzieci z ubogich rodzin, pomoc materialna potrzebującym, dowożenie do szkół uczniów zamieszkujących powyżej 3 km od szkoły.

2.4 wspieranie działań dotyczących upowszechniania informacji o uprawnieniach dla rodziny i jej członków oraz o instytucjach i formach pomocy wspierających rodzinę, a także promujących rodzinę - organizacja warsztatów dla rodziców i prelekcji z udziałem specjalistów, m.in. psychologa, pedagoga, logopedy. Prowadzono szkolenia dla rodziców jak wzmocnić kompetencje wychowawcze, motywować do nauki i wspierać dziecko, jak pomóc dziecku w pokonywaniu problemów i trudności szkolnych. Upowszechnianie informacji o uprawnieniach dla rodziny i jej członków oraz o instytucjach i formach pomocy wspierających rodzinę, a także promujących rodzinę min. Karta Dużej Rodziny. Nieodpłatne porady prawne – Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Można Inaczej", Fundacja Św. Antoniego. Rodziny potrzebujące pomocy mogły też skorzystać z pomocy w gabinecie psychoterapii prowadzonym przez Stowarzyszenie „Można Inaczej".

2.5 diagnozowanie przyczyn niewydolności rodzin wobec dzieci - współpraca szkół i przedszkoli z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Cieszynie i kuratorem sądowym. Pomoc psychologiczna i terapeutyczna prowadzona w Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Można Inaczej". Poradnictwo dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością – organizowane przez Towarzystwo Opieki nad Niepełnosprawnymi.

2.6 udzielanie najuboższym rodzinom pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych - zasiłki celowe, okresowe, praca socjalna, pomoc rzeczowa, posiłki, poradnictwo itp.

3. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży

3.1 działania profilaktyczne i interwencyjne związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie - szkolenia dla uczniów, rodziców i nauczycieli

3.4 monitorowanie terenów placówek oświatowych, placów zabaw i parków

- patrole Straży miejskiej, pracownicy placówek oświatowych.

W 2019 r. na realizację zadań wynikających z ustawy o pieczy zastępczej tj. finansowanie pobytu dzieci w pieczy oraz zatrudnienie asystenta rodziny gmina wydała 378.266 zł.